

[View the original article](#)

Danish Defence Command/Forsvaret Ritzau Scanpix (Reuters)

Газ піднімається з дна Балтійського моря неподалік данського острова Борнгольм наступного дня після загадкових підривів «Північних потоків». 27 вересня 2022 року Фото:Danish Defence Command/Forsvaret Ritzau Scanpix (Reuters)

ЕКОНОМІКА

Чи відновить роботу підірваний «Північний потік»? США і Росія ведуть про це переговори

10 жовтня 2026, 11:00

Ростислав Хотин

США та Росія під час принаймні двох раундів переговорів могли обговорювати відновлення роботи газопроводів «Північний потік», які були загадково підірвані у вересні 2022 року. Американський спецпосланець Джаред Кушнер говорив про це з російським спецпредставником Кирилом Дмитрієвим. США, за розрахунком

Кушнера, могли б долучитись до проєкту відновлення газогонів із тим, щоб мати фінансову вигоду для Америки.

Ситуацію ускладнює і те, що в Німеччині, куди заходить із Балтійського моря російська газова труба, набирає електоральної сили крайня права «Альтернатива для Німеччини», яка офіційно хоче запустити «Північні потоки», які перебувають під санкціями ЄС та США.

Американський спецпосланець **Джерард Кушнер** мав зустрічі з **Кирилом Дмитрієвим** на початку вересня в Москві під час свого зі **Стівом Віткоффом** візиту до Росії перед приїздом до Києва. Другий раз він зустрічався із Дмитрієвим в Нью-Йорку в часових рамках проведення Генасамблеї ООН. Було це наприкінці вересня.

За даними джерел, що їх цитує Reuters, Кушнер, який дотримується підходу, що економічна співпраця і вигідні бізнес-проєкти можуть прислужитись завершенню війни Росії й України, міг обговорювати з Дмитрієвим відновлення роботи «Північних потоків».

«Будь-яка угода має бути предметом переговорів між Росією та Міжнародною фінансовою корпорацією розвитку США (DFC), та Міністерством фінансів і має бути вигідною платникам податків та компаніям Сполучених Штатів», – сказало одне джерело в Білому домі.

Зліва направо: Кирило Дмитрієв, Джаред Кушнер та Стів Віткофф на переговорах в Кремлі. Москва, 5 вересня 2026 року

Поки що важко сказати, наскільки реальною є зацікавленість США у відновленні «Північних потоків». Також незрозуміло до кінця, чи США та Росія обговорюють можливість відновлення «Потоків» ще до завершення російсько-української війни, чи вже після досягнення миру, перспектива якого наразі туманна.

Німецький фактор

Проти відновлення «Північних потоків» виступає влада Німеччини, посиляючись, зокрема, і на той факт, що «потoki» перебувають під санкціями як Євросоюзу, так і США.

“ Будь-яка угода має бути вигідною платникам податків та компаніям США

Джерело у Білому домі

Німеччина до початку широкомасштабної війни Росії проти України отримувала понад половину російського газу саме «Північними потоками».

Київ від самого початку реалізації «Потоків» вважав цей проєкт «антиукраїнським».

«Північний потік-1» почали будувати в 2010 році, а запустили його в 2012 році.

Труби на дні Балтійського моря для проєкту «Північний потік-2» почали класти в 2018 році, а завершили будівництво восени 2021 року – за кілька місяців до початку російської агресії проти України.

На контейнері в індустріальному парку в німецькому Любміні намальований маршрут «Північного потоку» з Росії до Німеччини дном Балтійського моря

Нині розмови про відновлення цих газогонів викликають гнівну реакцію в Німеччині. «Це загрожує стати брудною угодою, яка дорого коштуватиме Європі. Американці і росіяни поділять прибутки», – каже німецький європарламентар Міхаель Келлнер.

“ Це загрожує стати брудною угодою, яка дорого коштуватиме Європі

Міхаель Келлнер

Але не все так однозначно в самій Німеччині. Там двоє земельних виборів виграла крайня права «Альтернатива для Німеччини» (АДН) – зокрема вибори в землі Мекленбург-Передня Померанія, що розташована на північному сході Німеччини і куди виходять якраз труби «Північних потоків» із дна Балтійського моря.

«Альтернатива для Німеччини» в своїй програмі декларує скасування санкцій ЄС проти Росії, відновлення економічної співпраці з Москвою і перезапуск «Північних потоків». Вони кажуть, що німецькій економіці бракує дешевого російського газу.

Нещодавно один із представників «АДН» зустрічався із керівником російського «Газпрому» **Олексієм Міллером**. Також «АДН» готується до анонсованої навесні 2027 року зустрічі з посланцем Путіна Кирилом Дмитрієвим.

«Альтернатива для Німеччини» святкує перемогу в землі Саксонія-Ангальт 6 вересня 2026 року. За пару тижнів вона переможе і в Мекленбурзі-Передній Померанії. Партія виступає за відновлення роботи «Північних потоків»

Дмитрієва планують побачити співголови «АДН» **Алоїс Вейдель** та **Тіно Хрупала**. Зараз «АНД» з рейтингом близько 30 відсотків є найпопулярнішою партією Німеччини.

Не виключають, що така зустріч щодо перспектив відновлення «Північних потоків» може відбутися і в тристоронньому форматі за участі США, і як місце зустрічі називають і ОАЕ, і Ізраїль, і Індію.

Але уряд канцлера, християнського демократа **Фрідріха Мерца** виступає проти відновлення і перезапуску «потоків». Парламентські вибори в тій країні мають бути в березні 2029 року, якщо не оголосять про дострокове голосування.

Американські суперечності

Неважко помітити, що нинішній підхід «нового прагматизму» і намагання заробити про газових проєктах контрастує з позицією самого **Дональда Трампа**. Так під час першого президентського терміну він, прибувши на саміт НАТО в Брюсселі в липні 2018 року, дуже гостро критикував тодішню німецьку канцлерку **Ангелу Меркель** за плани побудов «Північного потоку-2» і казав, що Берлін потрапив під сильний вплив Москви.

11 липня 2018 року під час робочого сніданку з генсекретарем НАТО **Єнсом Столтенбергом** на саміті в Брюсселі президент США Дональд Трамп заявив тоді, що «Німеччина повністю контролюється Росією». Окрім фрази про повний контроль, Трамп також назвав Німеччину «заручницею» Росії.

«Зрештою Німеччина буде у ситуації, коли 70% її країни контролюватиме Росія через природний газ, тож скажіть мені, чи є це прийнятним?» – спитав Трамп тодішнього генсекретаря НАТО під час сніданку.

Саміт НАТО в Брюсселі 11 липня 2018 року. Тоді Дональд Трамп під час своєї першої каденції розкритикував Німеччину за те, що та, на його думку, повністю потрапила під вплив Росії через залежність від імпорту газу. Лідеркою Німеччини тоді була Ангела Меркель

Тепер, як виглядає, прагматизм під час другого терміну Трампа може взяти гору і вже Вашингтону не бачиться небезпечною можлива залежність Німеччини від російського газу.

Другий момент: припинення роботи «Північних потоків» є вкрай вигідним Сполученим Штатам.

Річ у тім, що різко зросли закупівлі американського скрапленого газу європейцями, і Німеччиною зокрема.

Скраплений газ нині становить 11 відсотків імпортованого Німеччиною газу, а в цьому імпорті зрідженого газу на США припадає 92-96 відсотків. Тобто в імпорті скрапленого газу Німеччина майже повністю покладається на США.

Американський танкер скрапленого газу Clean Ocean розвантажується на терміналі в польському порту Свіноушце на Балтійському узбережжі. Європа сильно наростила імпорту скрапленого газу зі США після зупинки «Північних потоків»

Далі: увесь ЄС в своєму газовому балансі тепер має 27-29 відсотків саме американського скрапленого газу. Тобто, за різкого падіння на тлі війни імпорту газу з Росії і поставленої мети в ЄС цілком позбутися газової залежності від Кремля в 2027 році (йдеться про все ще імпортований трубопровідний газ для південно-східної Європи), різко пішов угору імпорту зрідженого газу Європою саме зі США.

Неважко спрогнозувати, що перезапуск «Північних потоків» і відновлення газового імпорту з Росії вдарить по американському газовому експорту до Європи, а відтак і по заробітках США.

У кого скільки акцій?

Входження американських інвесторів у «Північні потоки» і відновлення російського газового імпорту може зіштовхнутись із проблемами.

«Північним потоком» як акціонерним товариством на 51 відсоток володіє російський **«Газпром»**, ще 31 відсоток поділений між двома німецькими

акціонерами (по 15,5 відсотка акцій мають **Wintershall Dea AG** та **PEG Infrastruktur AG (E.ON)**), а решта акцій (по дев'ять відсотків) належать французькій та нідерландській компаніям.

Під час акції на підтримку України біля посольства Німеччини в Брюсселі, 11 березня 2022 року. На плакаті напис англійською: «Ні газу і нафти з Росії!»

Ясно, що в разі відновлення «потоків» німецькі акціонери захочуть тримати акції, щоб Німеччина мала вплив на проєкт і керівництво ним. У кого тоді будуть перебирати акції потенційні американські інвестори? Можливо, в «Газпрому»? Але ж труби «потоків» все одно наповнюватимуться газом російським.

У Києві з насторогою дивляться на ці та інші проєкти, про які говорять вже багато місяців США і Росія, на тлі так званого «нового прагматизму».

Як сказав президент України **Володимир Зеленський**, відвідавши місце влучання російської ракети в житловий будинок в Прилуках Чернігівської області, яке забрало життя 22 людей: «Розумієте, не можна з одного боку домовлятися з «руськими» про якісь економічні проєкти на майбутнє, а з іншого боку казати, що ми в... дипломатичному глухому куті. Ми не в дипломатичному глухому куті.

Закрийте їм (РФ – ред.) усю економіку. Зашийте Росії рота. Не годуйте їх своїми продажами...».

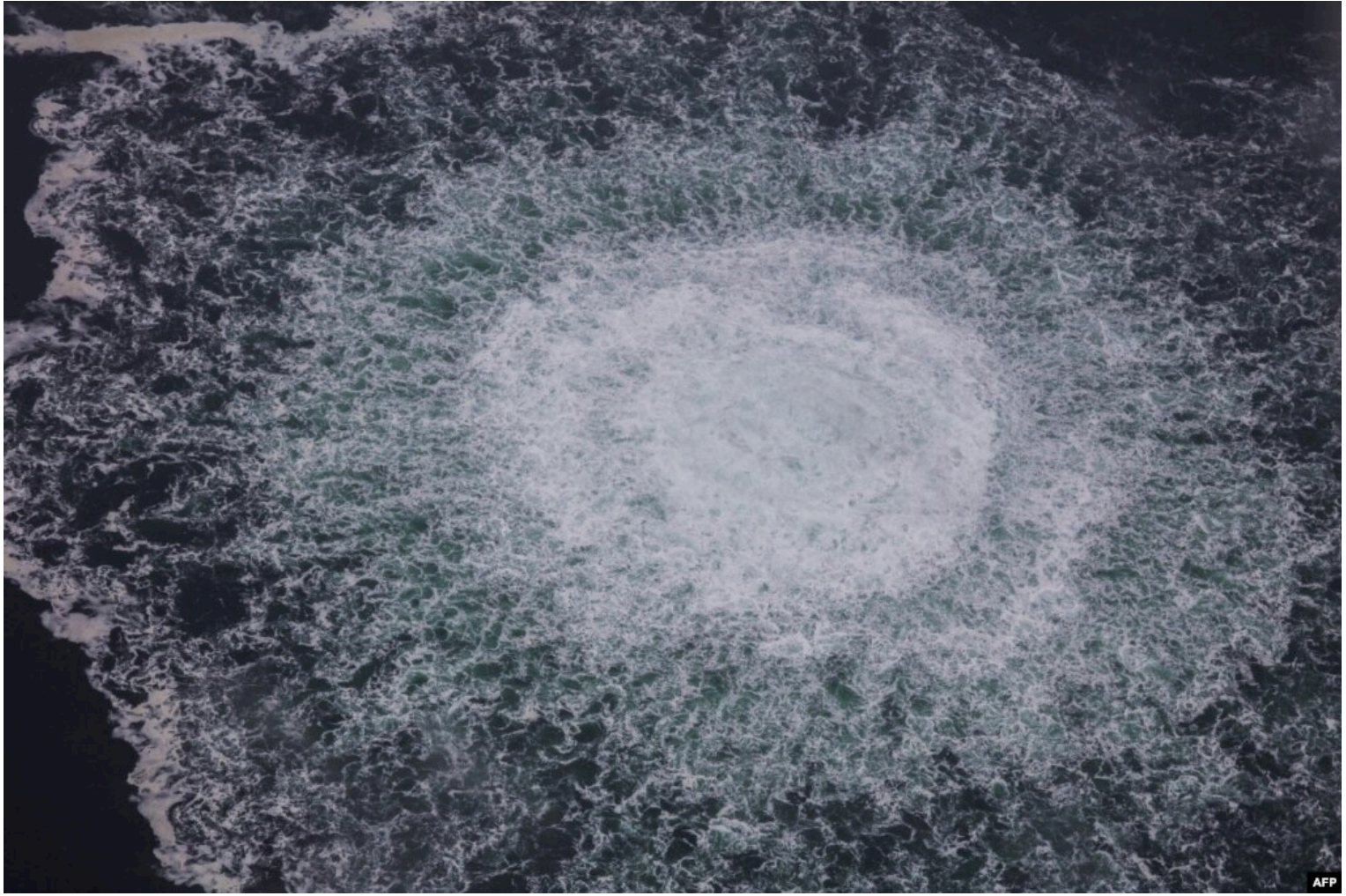

Фото з літака шведської берегової охорони. Газ піднімається з дна Балтійського моря після підриву «Північних потоків»

Україна також докладає неафішованих зусиль, щоб витягти з ув'язнення двох українців, яких Німеччина підозрює в підриві «Північних потоків» 26 вересня 2022 року.

Сергій Кузнецов, український офіцер (військовослужбовець ССО ЗСУ), був затриманий в серпні 2025 року поблизу Ріміні в Італії, а згодом його екстрадували до Німеччини, де йому висунули офіційні обвинувачення. Зараз він перебуває у федеральній в'язниці в Гамбурзі.

Другим є **Володимир Журавльов**, якого затримали в серпні 2026 року в Хорватії за європейським ордером на арешт від Німеччини. Берлін вимагає його екстрадиції.

Україна офіційно заперечує свою участь чи участь своїх громадян в підриві «Північних потоків» біля данського острова Борнгольм в Балтійському морі на глибині 80 метрів.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Українець, якого Німеччина підозрює у підриві «Північних потоків», попросив Хорватію про притулок – адвокат

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Україна офіційно не брала участі в операції щодо підриву «Північного потоку-2» – Зеленський

Ростислав Хотин

Працював кореспондентом агентства Reuters у Києві, на Всесвітній службі «Бі-Бі-Сі» в Лондоні, кореспондентом телеканалу «1+1» та агенції УНІАН у Брюсселі, а нині – редактор Радіо Свобода в Празі.

[Україна](#)[Світ](#)[Політика](#)[Економіка](#)[Війна](#)[США](#)